

УДК 811.531
DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-242X.2023.29.06>

Данило СМОГОЛЬ, магістр
ORCID ID: 0009-0008-8153-2231
e-mail: donaka.jonathan@gmail.com
Інститут іноземних досліджень Осацького університету, Осака, Японія

Дмитро АНДРІАНОВ, асист.
ORCID ID: 0000-0003-1295-2132
e-mail: andrianov.dmytro@gmail.com
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ІНАВГУРАЦІЙНОЇ ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ ЮН СОКІОЛЯ ВІД 10 ТРАВНЯ 2022 РОКУ У СУЧАСНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Вступ. Присвячена сучасному корейському політичному дискурсу з урахуванням культурологічного контексту, а саме висококонтекстності та герменевтичності корейської культури. Тексти політичного спрямування завжди є індикатором національних цінностей, оскільки політичне мислення й мовна специфіка публічних промов перебувають у тісній взаємодії. Політична промова актуалізує релігійно-філософські традиції корейсько-азійської цивілізаційної моделі, відзначається високим рівнем формальності, зосереджена на використанні мовних формул і розгортає важливі для сучасного корейського суспільства наративи.

Методи. Через систематизацію всіх вищеперахованих емпіричних даних окреслено когнітивну модель політичного дискурсу та визначено промову як інтегральний процес взаємодії когнітивних, комунікативних і прагматичних чинників, а також як засіб ефективною реалізації впливу на аудиторію. З метою виявлення імпліцитно виражених зв'язків між мовою, владою та ідеологією в тексті інавгураційної промови чинного президента Республіки Корея Юн Сокіоля використано метод критичного дискурс-аналізу.

Результати. Висновки про якісні характеристики політичної комунікації ґрунтуються на квантитативних даних із застосуванням контент-аналізу. Сугестивний потенціал політичної промови реалізується через структурно-синтаксичну організацію тексту – це особливий комплексно-хвильовий ритм, який базується на повторенні та чергуванні формальних і лексико-граматичних елементів і функціонуванні динамічних текстових груп, центром яких є ключові слова.

Висновки. Визначення ієрархії цінностей, актуальних лише в межах корейської культури, для якої політичний дискурс був створений, є першочерговим завданням для декодування внутрішнього змісту політичного життя, відтворення комунікативних інтенцій і під час аналізу політичного дискурсу країн Східної Азії.

Ключові слова: політичний дискурс, інавгураційна промова, Корея, контент-аналіз, висококонтекстність культури, сугестивний потенціал.

Вступ

Політичні сенси, проникаючи та розчиняючись у "інформаційному житті" кожної людини, впевнено та поступово перетворюють суспільство у соціально та "культурно значуще середовище" (Fairclough, 2010). Швидкість поширення медіа-новин у джерелах масової інформації та охоплення величезної аудиторії впливає на формування та масштабування політичного дискурсу. Публічні промови є потужним засобом формування політичної "свідомості" та політичного мислення нації, інструментом впровадження важливих наративів, сприяють утвердженню глибинних стратегій щодо політичного розвитку суспільства кожної країни. Серед текстів політичної спрямованості особливе місце займає президентська риторика, що оголошується під час офіційних заходів, урочистостей, використовується у процесі публічної комунікації, у спілкуванні з журналістами та пересічними громадянами. Президентський дискурс викликає підвищений інтерес перекладачів і науковців, оскільки до президента завжди прикута увага як до політичного лідера й медіатора комунікації.

Промови сучасних політичних лідерів готуються спірайтерами та ретельно перевіряються – проходять тестування на окремих фокус-групах із соціально-орієнтованим змістом. Це дозволяє моделювати зміст промови та розставляти різні акценти, а також впливати на емоційний стан аудиторії. Кожна промова висвітлює ключові моменти політичного життя країни, для розуміння яких проводять відповідні дослідження.

Методи

Метою роботи є вивчення прагматичного контексту та когнітивної моделі політичного дискурсу корейськомовного суспільства на прикладі інавгураційної промови лідера Республіки Корея Юн Сокіоля з урахуванням адресата та комунікативних ситуацій загалом. Під час розв'язання поставлених завдань застосовано **метод** контент-аналізу щодо визначення ключових слів та окреслення закономірностей побудови змісту, а також метод критичного дискурс аналізу, запропонований Норманом Ферклоу (Fairclough, 2010), для виявлення механізмів впливу, засвоєння інформації та формування думки реципієнтів. Визначення "критичний" використовується в дослідженнях цього напрямку з метою підкреслити зазвичай приховані, тобто очевидні та неочевидні для нефахівців зв'язки між мовою, владою та ідеологією. **Об'єктом** і матеріалом дослідження є текстові промови чинного президента Республіки Корея Юн Сокіоля (кор. 윤석열), які були проголошені в період з 2022 р. до 2023 р. і розміщені на корейськомовному офіційному сайті 대한민국 대통령실 (<https://www.president.go.kr/>).

Огляд літератури. Очевидним є той факт, що аналіз текстів політичних промов перебуває у фокусі інтересів мовознавчих розвідок, проте недостатньо вивчений, оскільки це порівняно молода лінгвістична дисципліна. Значну допомогу в підготовці статті надають роботи О. С. Снитко "Сугестивний потенціал політичних промов лідерів держав" (Снитко, 2021, с. 8–26), а також Д. О. Короля "Культури і цивілізації крізь призму ментальності" (Король, 2018, с. 46–98) щодо культурологічних концепцій, монографія Едварда Холла

© Смоголь Данило, Андріанов Дмитро, 2023

"Beyond culture" (Hall, 1976), яка присвячена ролі культурно-комунікаційних характеристик у визначенні відмінностей різних культур, монографія Іто Йоїчі "What causes the similarities and differences among the social sciences in different cultures? Focusing on Japan and the West. Asian" (Ito, 2000, p. 93–123) щодо особливостей політичної комунікації країн Східної Азії, наукова розвідка "Strategies of justification used in Japan and Korea's political discourse: An attempt to Critical discourse analysis as a new approach for intercultural contrastive" (Han, 2018, p. 42–69), а також дослідження корейських вчених: "Language style of the President of the Republic of Korea: linguistic and psychological properties in Presidents" (Kim, 2017, p. 105–132), "A genre analysis of Korean political apology speeches" (Jiyo, 2011).

З метою окреслення найважливіших особливостей корейської політичної культури в роботі було використано концепцію антрополога Едварда Холла, описану в монографії "Beyond Culture" [Hall, 1976, p. 82]. Ця концепція спрямована на класифікацію культур за критерієм "високого чи низького контексту". Очевидно, що контекст спілкування, ступінь уникнення невизначеності та невербальна поведінка є детермінантами різних культурних орієнтацій. Наприклад, у випадку незгоди людини з думкою співрозмовника в корейському суспільстві прийнято зберігати мовчання, оскільки вважається неввічливим висловлювати своє заперечення у відкритій формі, на відміну від інших культур, де мовчання співрозмовника може сприйматися як згода з думкою співрозмовника. Отже, урахування особливостей соціокультурної системи корейського суспільства є першочерговим під час аналізу текстів політичної спрямованості, бо корейська культура класифікується як культура висококонтекстна з високим рівнем уникнення невизначеності, що передбачає правила та ритуали для кожної мовленнєвої ситуації.

Результати

Яскраво виражена апеляція до конфуціанської ціннісної системи (유교 정치) є характерною ознакою корейськомовного політичного дискурсу. Представники органів державної влади зосереджені на дотриманні культурного етикету мовлення, тяжіють до використання стилістичних формул ввічливості в політичних заявах, прес-конференціях і дебатах. Промови корейських політичних діячів традиційно є однією з консервативних форм комунікації, де багато інформації поза контекстом, тому обов'язковою є ґрунтовна підготовка та глибока обізнаність політиків у предметі їхнього виступу, увага до психологічних особливостей аудиторії співрозмовників, урахування релігійних, професійних і політичних розбіжностей із метою уникнення комунікативних бар'єрів. Згідно з концепцією *실천* (групова гармонія) обов'язковими у текстах промов є риторичні прийоми, які відображають ідеї справедливості, морального лідерства та піклування про громадськість, а також реалізують єдність і колективну взаємодію корейського суспільства. Під час створення текстів політичної спрямованості використовуються як раціональні, так і емоційні чинники, спрямовані на свідомі та позасвідомі реакції аудиторії, що значною мірою ґрунтуються на "інформаційних кодах", відповідно до яких здійснюється відтворення соціального життя". Іншими словами, політичний дискурс кожної країни відображає особливості культурного контексту, бо тексти політичних промов зосереджені на питанні щодо відносин між індивідумом і суспільством, описують політичні події та встановлюють зв'язки між ними.

Зв'язок між змістом політичної реклами та культурними цінностями корейського суспільства було глибоко

та ґрунтовно проаналізовано корейськими вченими у крос-культурному дослідженні "A cross-cultural study of political advertising in the United States and Korea". Явище політичної реклами розглядалося науковцями в нерозривному та тісному взаємозв'язку "культура – це комунікація, а комунікація – це культура, а також виявлено та доведено, що основні культурні відмінності пов'язані саме з невербальним контекстом, оскільки в ньому відтворено базові цінності, які повільно змінюються (Tak, Kaid, & Lee, 1997, p. 413–418). Отже, якщо західна культура розглядає спілкування як інструмент розв'язання конфліктів і впевнена в силі промови, на протилежну їй східна концепція схиляється до думки, що вербальне спілкування має обмежену цінність під час вирішення конфліктів, оскільки істина набуває очевидності в потоці безперервних подій життя. Концепція відмінностей східного та західного цивілізаційних процесів зустрічається в наукових дослідженнях неодноразово, послідовно стверджуючи, що різниця між культурами "складається із явних і неявних (прихованих) патернів, що походять із набутої та поширюваної через символи поведінки, так внутрішня сутність культури втілена у традиційних (тобто, історично набутих і відібраних) ідеях і, особливо, дотичних до них цінностях" (Король, 2018, с. 52).

У країнах Східної Азії використання поняття "лідери громадської думки", за спостереженням японського науковця Іто Йоїчі, є недоцільним, оскільки в суспільстві уникають особистих розмов на політичні теми. У політичній комунікації частіше зустрічається таке поняття *남다르다* (보통의 사람과 유난히 다르다) = 人並み (ひとなみ) – hitonami "пересічний, який не виділяється, як інші", позиція, яка передбачає відсутність розбіжності думок і міжособистісної конфронтації, і не створювати незручності для співрозмовника. Триполярна модель (tripolar kuuki model): "уряд – ЗМІ – суспільство" передбачає за замовчуванням, що інформаційний тиск на одного з учасників комунікації можливий лише за наявності атмосфери згоди (amo – kuuki) (Ito, 2000). Отже, змістовна політична промова в корейському суспільстві є одним з ефективних інструментів здійснення владного впливу на цільову аудиторію шляхом формування та моделювання суспільної думки, створення відповідного настрою в суспільстві та формування політичної ситуації в цілому. Так "політичний лідер виконує роль впливового медіатора, який впорядковує картину світу та комунікативний простір певного соціуму" (Снитко, 2020, с. 24). Інавгураційна промова важлива, бо має перформативний і символічний характер, оскільки ґрунтується на мовленнєвому акті "клятви", у тексті окреслюється політична ситуація та визначається перспектива політичних змін.

정직한 정부, 정직한 대통령 되겠습니다

"Я маю намір створити чесний уряд і обіцяю стати чесним президентом"

За офіційними даними, Юн Сокиоль (кор. 윤석열, 18.12.1960) з перевагою 0,73 % переміг на виборах 9 березня 2022 р. та, проголосивши інавгураційну промову 10 травня 2022 р., став новим лідером Республіки Корея.

Текст оригіналу (далі – ТО): 국민들께서는 26년간 공정과 정의의 위해 어떠한 권력에도 굴하지 않았던 저의 소신에 희망을 걸고 저를 이 자리에 세우셨습니다.

Текст перекладу (далі – ТП): Народ поставив мене на цю посаду своїми надіями за мої тверді переконання – я не піддався жодній владі протягом 26 років заради чесності та справедливості.

Провідні медіа-видання й інформаційні вебсайти такі як *한국일보* (Hankook Ilbo), *경향신문* (Kyunghyang Shinmun), *조선일보* Chosun Ilbo (Chosun.com), *서울신* (Seoul

Shinmun) у 2022 р. повідомляли, що на останніх президентських перегонах надзвичайним явищем стало те, що переможець – порушуючи всі неписані політичні традиції Республіки Корея – є абсолютним новачком (정치 초심자) у політиці.

ТО: 공직 사퇴 이후 지금까지 국민 여러분이 보내주신 지지와 성원이 있었기에 정치 초심자인 제가 여기까지 올 수 있었습니다.

ТП: *Після того, як я пішов з державної посади, я, як новачок у політиці, зміг зайти так далеко завдяки підтримці людей.*

Отже, Юн Сокіоль набув популярності як державний службовець, коли працював на відповідальних посадах у прокуратурі та провів багато численних гучних розслідувань, зокрема з таких питань як втручання підприємців спецслужб у політичні процеси. Завдяки підтримці корейського народу та відмові поступатися владі 권력에 굴하다, йому вдалося "зайти так далеко" – народ своїми надіями призначив його на таку високу посаду. У тексті промовець підкреслює один із ключових аспектів "유교 정치" – це поняття "君子" (군자), що означає "людина високої моральності" або "шляхетна особистість", у більш широкому політичному контексті "君子" – це лідер, який дбає про суспільні інтереси громадськості. Справді, корейське суспільство сприйняло Юн Сокіоля як борця за справедливість, який готовий у питаннях дотримання закону протистояти як прогресистам, так і консерваторам. На цій хвилі він висунув свою кандидатуру на президентські вибори як незалежний кандидат.

ТО: 벅찬 마음과 무한한 책임감을 갖고 제 20대 대통령 당선인으로서 국민 여러분 앞에 섰습니다.

ТП: *Я стою перед народом як 20-й обраний президент із величезним почуттям схвильованості та відповідальності.*

Композиція та структура промови складається з шести частин, президент Юн Сокіоль перед початком кожного наступного розділу звертається до громадян 존경하는 국민 여러분, (Шановні співвітчизники) або 국민 여러분 (Співвітчизники). Використання синонімів надає тексту характеру урочистості та піднесеності:

- 그리고 자유를 사랑하는 세계 시민 여러분! Громадяни світу, які цінують свободу;
- 위대하고 자랑스러운 국민 여러분! Дорогі громадяни, великий та гордий народ (위대하다 – великий, 자랑스럽다 – гордий);
- 750만 *채외동포 여러분, (7,5 млн співвітчизників, які проживають за кордоном). У зверненні слово *채외동포 – означає одночасно "іноземців" і "корейців", які проживають за кордоном; "іноземців", які колись були корейцями, але відмовилися від громадянства Республіки Корея та їхніх безпосередніх нащадків, іншими словами – "іноземців корейського походження".

Отже, звернення виконують важливу інтегративну функцію – єднання корейського народу як на території держави Республіка Корея, так і за її межами. Вищезначена тема єднання дублюється також на граматичному рівні. Наприклад, використання граматичних форм займенника першої особи однини та множини дозволяють президенту Юн Сокіолю досягти реалізації таких комунікативних цілей:

- моделювати почуття єдності та згуртованості суспільства;
- звертатись до різноманітних груп населення;
- залучати корейців на свій бік, апелюючи до їхніх очікувань.

ТО: 국정 현안을 놓고 국민들과 진솔하게 소통하겠습니다.

ТП: *Ми будемо відкрито спілкуватися з громадськістю щодо нагальних питань.*

ТО: 윤석열 정부가 국민의 고통과 마음을 보듬지 못하고, 국민의 신뢰에 보답하지 못한다면 준엄한 목소리로 꾸짖어 주십시오.

ТП: *Якщо уряд Юн Сокіоля не зможе піклуватися про біль людей та віддячити за довіру, не бійтеся висловлювати свою думку та суворим голосом докрити уряду.*

Фактично ключові ідеї інавгураційної промови президента Юн Сокіоля оголошуються на самому початку промови та закріплюються за допомогою різних стилістичних, синтаксичних, асоціативних повторів. Головною метою цих повторів є не лише переконання слухачів, а також закріплення домінуючих смислів та імпліцитний вплив на емоції аудиторії. Наприклад, слова криза 위기 і проблема 문제 багаторазово повторюються та набувають експресивності через стилістичні повтори, так їхнє лексичне значення поступово посилюється, здобуваючи всі ознаки домінуючого семантичного ядра.

ТО: 지금 전 세계는 팬데믹 위기, 교역 질서의 변화와 공급망의 재편, 기후 변화, 식량과 에너지 위기, 분쟁의 평화적 해결의 후퇴 등 어느 한 나라가 독자적으로, 또는 몇몇 나라만 참여해서 해결하기 어려운 난제들에 직면해 있습니다.

ТП: Світ зіштовхується з пандемічною кризою, зміною торговельного порядку та перебудовою ланцюгів поставок, зміною клімату, продовольчою та енергетичною кризою, відступом від мирного врегулювання конфлікту за участі лише кількох країн. Ще один приклад:

ТО: 편, 이러한 문제들을 해결해야 하는 정치는 이른바 민주주의의 위기로 인해 제 기능을 하지 못하고 있습니다.

ТП: З іншого боку, політика, яка має розв'язувати ці проблеми, не функціонує належним чином через так звану кризу демократії.

У першій частині промови перед аудиторією президентом Юн Сокіолю моделюється стан "турбулентності" та невизначеності, інакше кажучи – картина, сповнена драматичного змісту. Відповідно в тексті сконцентровані слова та словосполучення переважно з негативним лексичним значенням: 대규모 실업 – масове безробіття; 양극화의 심화 – поляризація; 초저성장 – ультра-низький зріст/гіперінфляція; 위기가 복잡적 – комбінація криз; 상대의 의견을 억압하는 반지성주의 – антиінтелектуалізм, який пригнічує думку інших, а також ряд дієслів: 위기에 처하다 – зіштовхнутися з кризою; 믿음을 해치다 – підірвати віру; 와해되다 – розпадатися; 난제들에 직면해 – зіштовхнутися з труднощами; 자유가 유린되다 – посягати на свободу; 처해있는 문제 – проблема, яка стоїть перед нами. Серед стилістичних засобів вживані метафори, які найбільше впливають на свідомість адресата: 다양한 위기가 복합적으로 인류 사회에 어두운 그림자를 드리우고 있는 것입니다 – різноманітні кризи кидають темну тінь на людське суспільство.

Експерти та спічрайтери наголошують на тому, що емоційна та образна промова легше сприймається, краще запам'ятовується, зрозуміліша для більшості верств населення. Якщо політику вдається створити яскравий образ, який залишиться у свідомості надовго, шляхом влучно дібраних слів, то його комунікативну місію можна вважати успішно виконаною. Отже, метафора 위기 + 어두운 그림자 위기 + 어두운 그림자 як ефективний засіб компресії думки одночасно виступає в тексті промови як контрапункт і вузловий момент композиції, Пульсуюче слово криза 위기 формує алюзію до відомого образу християнської культури, "криза як чотири вершини Апокаліпсису". За думкою провідних спеціалістів у галузі релігієзнавства, християнство є найбільш впливовою релігією корейського суспільства, оскільки у ХХ ст. воно стало розглядатися як національна релігія, повністю втративши відтінок "західного" й відчуття "іншого". Це відрізняє долю християнства в Кореї від більшості інших країн Східної та Південної Азії. За текстом одкровення Іонна Богослова, кожен вершник

символізує лихо, у тексті промови – узагальнює найбільші проблеми корейського суспільства:

- перший вершник *전대미문의 거대한 도전* – безпрецедентний виклик, символізує хвороби – '코로나 팬데믹' епідемія COVID-19;

- другий вершник є символом жорсткого непримирення між людьми, війни та чвари – у тексті це слова *양극화* (поляризація), *갈등* (конфлікт), *반지성주의* (антиінтелектуалізм);

- третій вершник – бідність і голод, у тексті означено як економічна криза *초저성장* (гіперінфляція) або *대규모 실업* (масове безробіття);

- четвертий вершник – символізує процес руйнації та знищення, переданий як *민주주의의 위기* (криза демократії) тобто це неідеальність держави через те, що *정의가 죽다* – правосуддя мертво (справедливість вмирає). ТО: *공직자가 권력에 굴복하면 정의가 죽고, 힘없는 국민은 더욱 위태로워 집니다.* ТП: *коли державні чиновники підкоряються владі, справедливість вмирає, а безпорадні люди стають ще більше вразливими.*

Власне щільність використання лексичних повторів (передусім ключових слів, у цьому випадку *위기* слово "криза") підкреслює, що промова проголошується в переломні часи розвитку суспільства. У сучасному публіцистичному та науковому дискурсах поняття "криза" стає дуже поширеним, але іноді вживається не завжди відповідно до контексту, бо "якщо криза – це труднощі, які можна подолати, то справжньої кризи не було зовсім, наявна тільки помилка всередині системи". За влучним визначенням соціолога Іммануїла Валлерстайна, "криза – це ситуація, у якій кінець існуючої історичної системи неминучий та одночасно закладені основи для реально-історичного вибору" (Калінін, 2014, с. 29).

Демонструючи високий рівень частотності у тексті промови, слово "криза" (кор. *위기*) узагальнює всі виклики минулого і сьогодення, стає ключовим словом, створює широкий спектр семантичних конотації щодо існуючих проблем, запитів і вибору в історичному контексті. ТО: *역사를 돌이켜 보면 우리 국민은 많은 위기에 처했지만 그럴 때마다 국민 모두 힘을 합쳐 지혜롭게, 또 용기있게 극복해 왔습니다.* ТП: *Ретельно аналізуючи історію, можна висловити твердження, що наша нація зітхнула з численними труднощами, але завжди об'єднувалася, щоб розумно та відважно розв'язувати ці проблеми.*

У другій частині промови відбувається перехід від словосполучень із нейтральним значенням *견해가 다른 사람들* – люди з різними думками – до активних дієслів, що означають взаємодію та угодження: *조정하다* – налаштувати, змінити; *타협하다* – вести перемовини один з одним; *입장을 조정하다* – зрозуміти один одного. І нарешті, *위기를 극복하다* – подолати кризу; *입장을 조정하다* – примиритися; *갈등의 근원을 제거하다* – усунути джерело конфлікту; *극복하는 책임을 부여받다* – нести відповідальність; *평화적 해결* – мирне врегулювання. Перспектива політичних змін і подолання кризи *위기* можливі за умови об'єднання суспільства, ця стратегія реалізована в тексті промови через введення іншого опорного слова *통합* (єдність).

ТО: *저는 이 순간 이러한 위기를 극복하는 책임을 부여 받게 된 것을 감사한 마음으로 받아들이고, 우리 위대한 국민과 함께 당당하게 헤쳐 나갈 수 있다고 확신합니다.*

ТП: *Я з вдячністю приймаю те, що в цей момент на мене було покладено відповідальність за подолання цих криз, і впевнений, що ми зможемо подолати разом з вами (великим народом).*

Завдяки високочастотному повтору відповідних співвідносних за семантикою лексичних одиниць, у третій частині виникають ряди мовних і контекстуальних синонімів, це *сприяє утворенню внутрішньо тексто-*

вих парадигм, їхньої внутрішньої взаємодії, формуванню функціонально-текстових груп. Наприклад, усі окреслені оратором виклики мають згуртувати уряд і корейське суспільство, об'єднати всіх корейців *통합의 정치 (політика інтеграції) з метою досягнення 통합과 번영의 시대 (ери єдності та процвітання)* задля подолання труднощів. У цьому контексті *통합* (єдність) реалізовано як *실천 (групова гармонія)*, у тексті промови відображена як ідея реалізації взаємодії, співпраці, домовленості для досягнення добробуту.

ТО: *또 세계 시민과 힘을 합쳐 국내외적인 위기와 난제들을 해결해 나갈 수 있다고 믿습니다.*

ТП: *Я вірю, що спільно з громадянами всього світу ми зможемо спільно вирішувати завдання як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні.*

В основу соціологічного принципу "оптимальної фрагментації суспільства" (Калінін, 2014, с. 31) покладено переконання про необхідність пошуку в часи кризи золоті середини між хаосом автономних груп і суворюю вертикаллю інтегрованої єдності. Під час передвборчої кампанії в інформаційних засобах масової інформації відзначалось, що президент Юн Сокіоль бачив своє головне завдання в забезпеченні плавного транзиту влади та планував зробити кроки для того, щоб створити платформу національної єдності та соборності, ґрунтуючись на принципах конкуренції та розумної політики, а також припинити міжпартійні чвари, що викликають розкол у корейському суспільстві.

ТО: *또한 우리나라를 비롯한 많은 나라들이 국내적으로 초저성장과 대규모 실업, 양극화의 심화와 다양한 사회적 갈등으로 인해 공동체의 결속력이 흔들리고 와해되고 있습니다.*

ТП: *Крім того, у багатьох країнах, включаючи Республіку Корею, єдність спільноти слабшає і руйнується через зростання гіперінфляції, масового безробіття, поглиблення поляризації через різні соціальні конфлікти всередині країни.*

У четвертій частині промови спостерігається зміна тенденції, акцент зміщується на слова з динамічним і позитивним лексичним значенням. До них належать такі вирази: *번영과 풍요가 꽃 피우다* – процвітати та мати достаток; *따뜻한 복지* – теплий добробут, *빠른 성장을 이룩하다* – досягати швидкого зростання; *새로운 기회를 찾다* – шукати нові можливості; *힘을 합쳐 지혜롭게, 또 용기 있게 극복하다* – об'єднати зусилля, щоб мудро й мужньо подолати та '존엄한 삶' отримати гідне життя, бо умовою розвитку та зростання є свобода.

ТО: *빠른 성장 과정에서 많은 국민이 새로운 기회를 찾을 수 있고, 사회 이동성을 제고함으로써 양극화와 갈등의 근원을 제거할 수 있습니다.*

ТП: *У процесі швидкого зростання багато громадян зможуть знайти нові можливості й усунути джерела поляризації та конфліктів, підвищивши соціальну мобільність.*

Як найчастотніша одиниця та найбільш значуща лексема, слово *자유* (свобода) входить у найбільшу кількість протиставлень і відповідностей. Підтвердженням цієї думки є нижче перераховані композиційно-опорні вислови:

1. Протиставлення слів *갈등* (конфлікт) – *자유* (свобода), оскільки конфлікти уповільнюють і гальмують процес розвитку:

ТО: *우리나라는 지나친 양극화 와 사회 갈등 이 자유 와 민주주의를 위협할 뿐 아니라 사회 발전의 발목을 잡고 있습니다.* ТП: *У нашій країні загострена поляризація та соціальні конфлікти, які не лише загрожують свободі та демократії, а й гальмують соціальний розвиток.*

2. Співвідношення слів *과학* (наука) – *자유* (свобода), бо наука розширює свободу:

ТО: *과학과 기술, 그리고 혁신은 우리의 자유민주주의를 지키고 우리의 자유를 확대하며 우리의 존엄한 삶을 지속 가능하게 할 것입니다.* ТП: *На-*

ука, технології та інновації захищатимуть нашу ліберальну демократію, розширювати свободи та зроблять наше гідне життя стійким.

3. Розширення конотацій лексичного значення слова – *자유* (свобода):

ТО: 도약과 빠른 성장은 오로지 과학과 기술, 그리고 혁신에 의해서만 이뤄낼 수 있는 것입니다.

ТП: Зробити стрибок вперед і досягти швидкого зростання можна лише за рахунок науки, технологій та інновацій.

У вищенаведених рядках висловлена основна теза інавгураційної промови – урядом пропонується "свобода" на всіх рівнях – мінімізація ролі держави як регулятора економічних процесів. Президент Юн Сокіоль є прихильником зміцнення ринкових принципів економіки та на посаді президента має намір зняти надмірність адміністративних обмежень у діяльності приватних підприємств, сприяти заохоченню до чесної конкуренції, інноваціям і відкритості економіки країни.

У процесі дослідження було виявлено широке використання модальних дієслів, які надають ствердженням характер обґрунтованості позиції та політичного кредо лідера. Наприклад:

이런 것 없이 자유 시민이라고 할 수 없습니다.

До약과 빠른 성장은 오로지 과학과 기술, 그리고 혁신에 의해서만 이뤄낼 수 있는 것입니다.

모두가 자유 시민이 되기 위해서는 공정한 규칙을 지켜야 하고, 연대와 박애의 정신을 가져야 합니다.

자유와 창의를 존중함으로써 과학 기술의 진보와 혁신을 이뤄낸 많은 나라들과 협력하고 연대해야 합니다.

우리나라 뿐 아니라 세계 시민 모두의 자유와 인권을 지키고 확대하는데 더욱 주도적인 역할을 해야 합니다.

За результатами соціальних опитувань серед мешканців Республіки Корея виявлено, що виборців більше хвилюють внутрішні нагальні питання, такі як економічна ситуація, можливості знайти роботу після закінчення навчання у вищих навчальних закладах, зниження народжуваності. Від кожного нового лідера країни корейці чекають на розв'язання саме цих проблем. Утім, згідно з чинною конституцією країни, політик може бути лідером лише один п'ятирічний термін, за такий обмежений час, можливість розв'язання складних питань стає непростим випробуванням. У заключній частині промови (п'ята та шоста) зафіксовано емоційний пік і висловлено головне:

ТО: 저는 자유, 인권, 공정, 연대의 가치를 기반으로 국민이 진정한 주인인 나라, 국제사회에서 책임을 다하고 존경받는 나라를 위대한 국민 여러분과 함께 반드시 만들어 나가겠습니다.

ТП: Базуючись на цінностях свободи, прав людини, справедливості та солідарності, я обов'язково створю країну разом із вами, де люди є справжніми власниками країни, яка виконує свої обов'язки та яку поважають у міжнародному співтоваристві.

Відзначимо, що в корейській мові займенник "ми" – це не просто соціальна спільність, переважно в кількісному відношенні (більше одного члена спільноти), тут закладено більш об'ємний і якісно багатший зміст, бо члени корейського суспільства міцно прив'язані до колективістських ідеалів та ієрархічних відносин у суспільстві, цінують силу згуртованості.

Як свідчить проведений *контент-аналіз*, високочастотні слова, які найбільш вживані у промові, містять у собі те смислове наповнення, яке було очікуваним корейським суспільством у 2022 р. Серед опорних ключових слів визначено такі: 어려움 – *труднощі, проблема*; 문제 – *виклик, проблема*; 위기 – *криза, критична ситуація*; 양극화 – *поляризація*; 갈등 – *конфлікт*; 공정 – *справедливість*; 통합 – *єдність, інтеграція*; 인권 – *права людини*; 민주주의 – *демократія*; 가치 – *цінність*; 연대하다 – *солідарність*; 혁신 – *інновації*; 평화 – *мир*; (취약한 평화 – *крихкий мир*); 자유 –

свобода; 자유 시민 – *вільний громадянин*. Ключові слова тексту формують домінуюче семантичне ядро та вербалізують політично-ідеологічні орієнтири програми президента та його партії. У тексті промови присутні сугестивні ознаки – це особливий комплексно-хвильовий ритм *фрази або цілого смислового фрагменту*, що впливає на підсвідомість адресата та сприяє формуванню позитивного ставлення до влади, легітимізує існуючий політичний курс. Як бачимо, здебільшого текст ґрунтується на тих програмних положеннях, які було оприлюднено ще під час передвиборчої кампанії та в інавгураційній промові проголошено як *своєрідне політичне кредо*.

Дискусія і висновки

Спосіб кодування та декодування повідомлень залежить від культурного контексту та має надзвичайно важливе значення для наукових досліджень і перекладознавства. У цій статті використано поняття "високо контекстних культур" із метою визначення прагматичного контексту та складових корейськомовної політичної комунікації. Соціокультурні системи розрізняються за тим, наскільки вони приділяють увагу контексту в комунікації. Отже, культура спілкування з високим контекстом є герменевтичною, повільно змінюється, щільно поєднуючи всі елементи. Головною відмінністю корейського політичного дискурсу є тенденція до непрямого (невербального) спілкування; уникнення невизначеності (двозначності); зосередженість на правилах і нормах з обов'язковим дотриманням культурного етикету мовленнєвої поведінки; використання форм ввічливості; відсутність "я-концепції", економія мовних засобів (лінгвістична компресія). Отже, визначення ієрархії цінностей, актуальних лише в межах корейської культури, для якої політичний дискурс створювався, є першочерговим завданням. Особливий комплексно-хвильовий ритм та опорні (ключові) слова – є ознаками сугестивності і структуроутворювальними елементами політичної промови. Завдяки високочастотному повтору відповідних співвідносних за семантикою лексичних одиниць було визначено ряди контекстуальних синонімів і формування функціонально-текстових груп. Як свідчить контент-аналіз, центром такої групи стає найчастотніша, найбільш значуща лексема. Ключові ідеї виступу президента Юн Сокіоля закріплюються шляхом різноманітних стилістичних, синтаксичних, асоціативних повторів, тобто їхньою метою було не стільки переконання, скільки імпліцитний вплив на емоції аудиторії. Комунікативні стратегії президента Юн Сокіоля спрямовані на зближення оратора і слухачів (єднання та соборність, згуртованість суспільства) та обумовлені головними положеннями конфуціанської політики, такими як гармонія суспільства, загальний добробут і пошук консенсусу. Результати роботи можуть бути корисними під час дискусії та подальшому вивченні зв'язків між мовою та суспільством, між мовою та політикою, у практичній перекладацькій діяльності.

Внесок авторів: Данило Смоголь – розробка концепції та теоретичних засад дослідження, підготовка огляду літератури щодо вивчення політичного дискурсу у країнах Східної та Південно Азії, переклад текстів політичних промов, збір емпіричних даних і їхня валідація (проведення контент-аналізу); Дмитро Андріанов – аналіз джерел і методологія, написання – перегляд і редагування.

Подяки, джерела фінансування

Особливі слова подяки професору Інституту іноземних досліджень Осацького університету Фумітака Кішіда (м. Осака, Японія) за допомогу у формуванні концепції цього дослідження, у

пошуку оригінальних наукових джерел і монографій щодо особливостей політичної комунікації країн Східної Азії.

Це дослідження не отримало жодного гранту від жодної фінансової установи в державному, комерційному або некомерційному секторах.

Список використаних джерел

- Калінін, В. Ю. (2014). Концепт кризи у світ-системному аналізі. *Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право.* 3/4 (23/24), 28–33. <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2014/3-4/6.pdf>
- Король, Д. О. (2018). Культурні і цивілізаційні кризи призму ментальності. *Культурологія: Могилянська школа.* 46–98.
- Снитко, О. С. (2021). Сугестивний потенціал політичних промов лідерів держав. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика.* 42, 8–26.
- Fairclough, N. (1995). *Media Discourse.* Edward Arnold.
- Hall, E. (1976). *Beyond culture.* Anchor press. https://monoskop.org/images/6/60/Hall_Edward_T_Beyond_Culture.pdf
- Jinyoung, Tak, Lynda, Lee Kaid, & Soobum, Lee (1997). A cross-cultural study of political advertising in the United States and Korea (*Special Issue: Cultural Variability in Communication*) *Communication Research.* 24 (4), 413–418.
- Ito, Y. (2000). What causes the similarities and differences among the social sciences in different cultures? Focusing on Japan and the West. *Asian Journal of communication.* 10, 93–123.
- Korea: linguistic and psychological properties in Presidents' Address. *The Korean Society for Cognitive Science,* 30 (3), 105–132.
- Lee, Jiyo_ (2011). A genre analysis of Korean political apology speeches, Weninger, Csilla.
- 김영준Kim, Y. (2017): 대한민국 대통령의 언어스타일: 연설문에 나타난 언어적 특성과 심리적 특성 Language style of the President of the Republic of Han Ahreum. (2018). 日韓政治ディスコースにおける正当化ストラテジー : 批判的談話分析による異文化間対照の試み (Strategies of justification used in Japan and Korea's political discourse: An attempt to Critical discourse analysis as a new approach for intercultural contrastive). 42–69 https://ir.library.osaka-u.ac.jp/repo/ouka/all/70098/hnk30_041.pdf
- Джерела ілюстративного матеріалу**
- 윤석열 제20대 대통령 취임사 (10.05.2022). <https://www.korea.kr/news/policyNewsView.do?newsId=148901469>
- 조선일보Chosun Ilbo (*Chosun.com*). <https://www.chosun.com>
- 한국일보 Hankook Ilbo. <https://www.hankookilbo.com>
- 경향신문Kyunghyang Shinmun. <https://m.khan.co.kr/?tab=home>

Danylo SMOHOL, Master's Student
ORCID ID: 0009-0008-8153-2231
e-mail: donaka.jonathan@gmail.com
Osaka University, Osaka, Japan

Dmytro ANDRIANOV, Assist.
ORCID ID: 0000-0003-1295-2132
e-mail: andrianov.dmytro@gmail.com
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

THE COGNITIVE-PRAGMATIC ASPECTS OF THE INAUGURAL SPEECH OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KOREA YOON SUK YEOL ON MAY 10, 2022, IN CONTEMPORAL POLITICAL DISCOURSE

Background. The article is devoted to the contemporary Korean political discourse taking into account the cultural context, namely the high-contextuality and hermeneutics of Korean culture. Politically oriented texts are always an indicator of national values, because political thinking and linguistic specificity of public speeches are in close interaction. The political speech actualizes the religious and philosophical traditions of the Korean-Asian civilizational model, is characterized by a high level of formality, focuses on the use of language formulas, and unfolds narratives important for modern Korean society.

Methods. It is through the systematization of all the above empirical data that the cognitive model of political discourse is outlined and the speech is defined as an integral process of interaction of cognitive, communicative and pragmatic factors, as well as a means of effective implementation of influence on the audience. In order to reveal implicitly expressed connections between language, power and ideology in the text of the inaugural speech of the acting president of the Republic of Korea, Yoon Suk Yeol, the method of critical discourse analysis was used.

Results. Conclusions about the qualitative characteristics of political communication were made on the basis of quantitative data using content analysis. The suggestive potential of a political speech is realized through the structural and syntactic organization of the text - this is a special complex-wave rhythm based on the repetition and alternation of formal and lexical-grammatical elements and the functioning of dynamic text groups centered on key words.

Conclusions. Determining the hierarchy of values relevant only within Korean culture, for which political discourse was created, is a primary task for decoding the inner content of political life, reproducing communicative intentions, and when analyzing the political discourse of East Asian countries.

Keywords: political discourse, inaugural speech, Korea, content analysis, highly contextualized cultures, suggestive potential.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у збиранні, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; у рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.

서울신문Seoul Shinmun. <https://www.seoul.co.kr>

References

- Fairclough, N. (1995). *Media Discourse.* Edward Arnold.
- Hall, E. (1976). *Beyond culture: New York: Anchor press.* https://monoskop.org/images/6/60/Hall_Edward_T_Beyond_Culture.pdf
- Han Ahreum (2018). Strategies of justification used in Japan and Korea's political discourse: An attempt to Critical discourse analysis as a new approach for intercultural contrastive). 42–69. https://ir.library.osaka-u.ac.jp/repo/ouka/all/70098/hnk30_041.pdf [in Korean].
- Jinyoung, Tak, Lynda, Lee Kaid, & Soobum, Lee. (1997). A cross-cultural study of political advertising in the United States and Korea. (*Special Issue: Cultural Variability in Communication*) *Communication Research,* 24(4), 413–418.
- Ito, Y. (2000). What causes the similarities and differences among the social sciences in different cultures? Focusing on Japan and the West. *Asian Journal of communication,* 10, 93–123.
- Kalinin, V. Yu. (2014). The concept of crisis in world-system analysis. *Bulletin of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute". Political Science. Sociology. Law,* 3/4 (23/24). 28–33 [in Ukrainian]. <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2014/3-4/6.pdf>.
- Kim, Y. (2017). Language style of the President of the Republic of Korea: linguistic and psychological properties in Presidents' Address. *The Korean Society for Cognitive Science,* 30 (3), 105–132 [in Korean].
- Korol, D. O. (2018). Cultures and civilizations through the prism of mentality. In M. A. Sobutsky, D. O., Korol, & Yu. V. Zhulay (eds.). *Culturology: Kyievo-Mohilyans'ka Shkola: collective monograph* (pp. 46–98) [in Ukrainian].
- Lee, Jiyo (2011). *A genre analysis of Korean political apology speeches.* Weninger, Csilla.
- Snitko, O. S. (2021). Suggestive potential of political speeches of state leaders. *Actual Issues of Ukrainian Linguistics: Theory and Practice,* 42, 8–26 [in Ukrainian].
- Sources**
- 윤석열 제20대 대통령 취임사 (10.05.2022). <https://www.korea.kr/news/policyNewsView.do?newsId=148901469>
- 조선일보Chosun Ilbo (*Chosun.com*). <https://www.chosun.com>
- 한국일보 Hankook Ilbo. <https://www.hankookilbo.com>
- 경향신문Kyunghyang Shinmun. <https://m.khan.co.kr/?tab=home>
- 서울신문Seoul Shinmun. <https://www.seoul.co.kr>

Отримано редакцією журналу / Received: 29.09.23
Прорецензовано / Revised: 15.10.23
Схвалено до друку / Accepted: 25.11.23